

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3931/2022
16.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорђевић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије — Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3328/21 од 12.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 16.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3328/21 од 12.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3006/20 од 12.4.2021. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да исплати тужиоцу износ од 54.344,00 динара, на име неисплаћене јубиларне награде, са законском затезном каматом почев од 15.6.2018. године до коначне исплате. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 55.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3328/21 од 12.11.2021. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му по основу јубиларне награде исплати износ од 54.344,00 динара, са законском затезном каматом почев од 15.06.2018. године па до исплате. Преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 55.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате, а обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 46.500,00 динара. Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/2020), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен у Привременим институцијама Косова и Метохије, у Окружном затвору у Гњилану, па је решењем Министарства правде РС, Управе за извршење заводских санкција број 112-01-137/96/2008-03 од 29.4.2008. године, преузет у Управу за извршење заводских санкција, почев од 15.5.2008. године, те да остварује плату према дотадашњем решењу, односно у висини од 16.000,00 динара. Из Закључка Владе РС 05 број 112-1619/2008-2 од 7.4.2008. године, следи да се положај лица која су била запослена у Привременим институцијама Косова и Метохије, уподобљава положају државних службеника и намештеника који су радили у органима који су укинати, а чији делокруг је преузео други орган (члан 135. Закона о државним службеницима). Они имају право да буду преузети у орган Републике Србије који је преузео делокруг, ако претходно органу Републике Србије у који се преузимају, доставе писмени доказ о томе да им је престао рад у Привременим институцијама Косова и Метохије. На дан 15.5.2018. године, тужилац је навршио 10 година непрекидног радног односа у органу државне управе. Према уверењу РФ ПИО, тужилац је био пријављен на обавезно осигурање по основу радног односа у периоду од 15.5.2008. године до 25.4.2014. године, код послодавца - Министарство правде и државне управе, док од 26.4.2014. године има активну пријаву на осигурање по основу радног односа код послодавца - Министарство правде. Просечна нето зарада за децембар 2017. године износила је 54.344,00 динара, Тужилац је након преузимања у Управу за извршење заводских санкција, остао нераспоређен и није обављао фактички рад.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац остварио право на јубиларну награду за навршених 10 година рада у радном односу код органа тужене на дан 01.06.2018. године, односно 10 година након преузимања у Министарство правде, Управу за извршење заводских санкција, па је тужену обавезао да му исплати износ од 54.344,00 динара, са припадајућом каматом, колико износи просечна зарада без пореза и доприноса по запосленом у Републици Србији за децембар месец 2017. године, у смислу одредбе члана 120. Закона о раду и одредбе члана 44. став 1. тачка 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/2015...34/2018).

Другостепени суд је преиначио пресуду првостепеног суда, тако што је тужбени захтев одбио, са образложењем да тужилац до закључења расправе пред првостепеним судом, није предочио доказе да се писменим путем обраћао надлежном функционеру захтевом за исплату јубиларне награде, нити је због „ћутања администрације“ покренуо управни спор, па у ситуацији када му није признато право на јубиларну

награду, он не може са успехом тражити исплату по том основу. По мишљењу другостепеног суда, јубиларна награда, према изричитим правилима из члана 105. став 3. Закона о раду, не сматра се зарадом већ другим примањима, за чије остварење је нужно поштовати поступак прописан правилима из члана 140.-143. Закона о државним службеницима. Када је запослени пропустио да користи делотворно правно средство, он у парници не може са успехом остварити право на накнаду штете с позивом на незаконит и неправилан рад органа тужене у смислу правила из члана 172. Закона о облигационим односима, а по основу одговорности правног лица за штету коју проузрокује његов орган. Због тога, по мишљењу другостепеног суда, супротно закључку првостепеног суда, не постоји основ одговорности тужене за штету коју тужилац трпи.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да тужена није дужна да тужиоцу исплати јубиларну награду у износу од 54.344,00 динара, са припадајућом каматом. Ово због тога што тужилац није радио непрекидно 10 година, а јубиларна награда се исплаћује за рад у радном односу.

Одредбом члана 120. став 1. тачка 1. Закон о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005...95/18), прописано је да општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

Према одредби члана 44. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/15...34/18), запослени има право на јубиларну новчану награду у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса по запосленом у Републици Србији према објављеном податку органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује за одређени број година рада у радном односу, с тим што се висина новчане награде увећава за 25% при сваком наредном остваривању тог права, тако да се исплаћује за десет година рада у радном односу – у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса.

У конкретном случају, тужилац након преузимања на рад у Управу за извршење заводских санкција почев од 15.05.2008. године није радио, остао је нераспоређен из разлога што није постојало радно место на коме би могао да обавља рад. Право на јубиларну новчану награду запослени остварује радом у радном односу, а пошто тужилац није радио у релевантном периоду, следи да он нема право на исплату награде.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да му право на јубиларну награду припада као лицу које је у радном односу код послодавца, јер услов за исплату јубиларне награде није сам радни однос. Супротно тим наводима ревизије ревидента, одредба члана 44. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/15...34/18), прописује право запосленог на јубиларну новчану награду у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса по запосленом у Републици Србији према објављеном податку органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује, тако да се исплаћује, под тачком 1, за 10 година рада у радном односу у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса.

Дакле, није довољно да запослени буде у радном односу код послодавца, пошто је поред радног односа законом прописан услов да запослени и ради, а то овде није случај, јер тужилац не ради. С тим у вези, ревидент неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом члана 414. став 1. ЗПП-а.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић